

документів, що їх треба оформити для хворого. Вичерпна відповідь передбачає визначення прогнозу захворювання, проведення експертизи неприцездатності та призначення реабілітаційних заходів.

З метою вдосконалення діагностично-лікувальних навичок студентів вважаємо за доцільне застосування ділової гри. Суть ділової гри полягає в тому, що декільком студентам відводиться роль хворих з різними захворюваннями, що мають подібну клінічну симптоматику, а одному із них — роль лікаря. Кожний “хворий” оповідає свої скарги та клінічні прояви, притаманні певному захворюванню; надає за проханням “лікаря” дані додаткових методів обстеження (аналізи, рентгенограми та інше). Завданням “лікаря” є обґрунтування діагнозу, складання плану лікування та визначення дій в умовах різних лікувальних закладів. Викладач втручається в хід гри лише в разі неправильних відповідей “хворого” або дій “лікаря”. Подібні ігри ефективні у вивченні методики виконання анестезії. Після відпрацювання певних видів анестезії на фантомі “лікар” відмічає місце уколу в порожнині рота “хворого” затупленою стерильною голкою, кінчик якої попередньо змочений розчином барвника (брильянтового зеленого чи йоду). При цьому “лікар” називає орієнтири, пояснює техніку виконання анестезії, та ознаки її початку.

Отриманий досвід ділових ігор студенти застосовують на практичній частині заняття, в ході якого під контролем викладача вони поетапно проводять обстеження хворих, встановлюють попередній діагноз, пропонують план лікування. Після постановки діагнозу, вибору тактики лікування студент бере участь у виконанні анестезій та оперативних втручань.

Таким чином, активізація творчої діяльності студентів підвищує зацікавленість студентів у вибраній спеціальності та можливість ефективної підготовки лікарів хірургів-стоматологів.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ

Н.І. Мітоніна

Сучасні навчальні засоби поліпшують проведення контролю знань студентів на різних етапах навчального процесу — від стартового контролю, який дає змогу як викладачу, так і студентам зорієнтуватися в рівні їхніх вихідних знань. Одночасно ці результати є основою для подальших дій студентів. Поточний контроль та завершальний або перевірний визначають загальну оцінку результатів навчання з дисципліни.

Контроль за якістю навчальної роботи повинен бути планомірним та надійним, потрібним не тільки для оцінки результатів навчання студентів, а й передусім для оцінки перебігу навчання, виявлення недоліків, які необхідно усунути.

Проблему можна вирішити при використанні засобів автоматизованого контролю за процесом навчання (екзаменаційні комп'ютерні засоби), використання ситуаційних задач, проблемного навчання, навичок. Особливе значення надається поточному контролю знань. Машинні форми контролю полегшують організацію контролю знань, економлять час як викладачів, так і студентів, дозволяють об'єктивно оцінити знання студентів на основі конкретних матеріалів, а не інтуїції або пам'яті викладачів.

Але не все можна і потрібно автоматизувати. Неможливо, наприклад, автоматизувати творче мислення, вирішення деяких задач, дискусії студента з викладачем.

Потреба максимально об'єктивної оцінки знань студентів передбачає створення програми контролю, яка надасть можливість студенту провести самооцінку своєї підготовки, а викладачу оцінити результати навчання окремих студентів, студентських груп і всього курсу.

Кращою формою навчальних занять є індивідуалізоване навчання. Студент повинен уміти самостійно поставити діагноз, призначити лікування, виписати рецепт, а також прогнозувати перебіг захворювання. Індивідуальні заняття визначаються потребами та можливостями студента відповідно до специфіки предмета.

Для виконання цього завдання необхідно використовувати як старі традиційні, так і нові форми та методи викладацької діяльності.

Одним із способів розвитку пізнавальної діяльності та творчої активності студентів є складення і вирішення ситуаційних задач. При вирішенні задач студенти проводять обстеження, ставлять діагноз, призначають лікування, вибирають метод розрядження, беручи до уваги акушерську ситуацію. У процесі вирішення ситуаційних задач студент опирається на раніше одержані знання, веде пошук способів і методів.

Вирішення задач стимулює мислення студентів, наближає їхню навчальну діяльність з науковим пошуком, спонукає до повторення вивченого раніше матеріалу, підвищує контроль та самоконтроль знань та умінь. Вирішення ситуаційних задач широко використовується на практичних заняттях, консультаціях, під час виробничої практики, на навчальних клінічних обходах та клінічному розборі хворих, вагітних, роділь та породіль.

Ситуаційні акушерські задачі вирішуються безпосередньо в ході практичного чи семінарського заняття самостійно студентом чи групою студентів або в кінці заняття для визначення рівня засвоєння тієї чи іншої теми.

Активність студентів навіть у кінці 4-годинних занять при вирішенні задач значно підвищується.

Ситуаційні задачі використовуються під час проведення поточного та кінцевого рівня знань під час перевідного іспиту та державних іспитів.

Під час іспитів, окрім питань білета, вирішуються ситуаційні задачі. При їх вирішенні студент має змогу ширше розкрити свої знання і уміння, підтвердити діагноз, виробити акушерську тактику та призначити медикаментозне лікування (виписка рецептів). Вирішення задач забезпечує вміння студентів застосовувати знання в нових умовах. Вирішення задач дає позитивний результат тільки тоді, коли використовується разом з іншими способами і методами вивчення предмета.

Використання ситуаційних задач як методу контролю початкового поточного та кінцевого рівня знань, допомагає студентам у практичному опануванні методики самостійної роботи над матеріалом, що вивчається, сприяє систематизації, закріпленню та поглибленню знань.

Вирішення акушерських та гінекологічних проблем на лекціях є одним із засобів вивчення та закріплення матеріалу. З цією метою під час лекції створюються проблемні ситуації, які лектор з'ясує разом із студентами. Можна дати завдання для наступної лекції: студенти самостійно вирішують поставлену проблему при підготовці до лекції в позааудиторний час і результати її перевіряються під час читання лекційного матеріалу.